

Eerlijk, Duurzaam en Sociaal

PRO Gulpen-Wittem presenteert een toekomstvisie gebaseerd op **eerlijkheid, duurzaamheid en sociale inclusie**. De partij wil een gemeente waarin inwoners écht meedoen, het landschap beschermd blijft, jongeren kansen krijgen, ouderen prettig oud kunnen worden, en duurzaamheid geen optie maar norm is. Bestuur wordt transparant, de samenleving gezond, en burgerinitiatieven worden serieus genomen.

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026 - 2030

Eerlijk – Politiek die luistert, uitlegt en handelt

Bij PRO geloven we dat politiek pas werkt als inwoners écht meedoen. Daarom zetten we ons in voor een transparante bestuurscultuur waarin participatie, respect en integriteit centraal staan.

Geen verrassingen meer

- Inwoners krijgen volledige informatie over grote plannen voordat ze worden uitgevoerd.

Geen achterkamertjespolitiek

- Einde aan de voorkennis van de coalitie. Alle informatie over beleid wordt met iedereen in de raad gedeeld. Ook met de oppositie.

Eerlijke financiën

- Geld dat overblijft, gaat gewoon terug in de pot.
- Mensen zijn belangrijker dan asfalt.

Inwoners krijgen invloed op beleid

- Opzetten van denktanks en jeugdraad.
- Kennis en ervaring van bewoners wordt meegenomen in beleidsplannen.

Weloverwogen beleid

- We laten ons niet leiden door de grootste mond, maar wegen belangen van verschillende groepen tegenover elkaar af.
- In plaats van kortzichtig populistisch beleid houden we rekening met de lange termijn effecten voor een goede toekomst.

[Meer informatie over eerlijke politiek ›](#)

Duurzaam – Voor een leefbaar landschap en een klimaatbestendige toekomst

Onze heuvels, dorpen en natuur zijn uniek en kwetsbaar. PRO kiest voor een toekomst waarin klimaatbeleid, energie en landbouw in balans zijn met mens en landschap.

Gezonde leefomgeving en landschap

- Een leefomgeving vrij schadelijke stoffen zoals pesticiden en PFAS.
- Natuurvriendelijke landbouw.
- Bio-boeren als rolmodel en perspectief voor de toekomst.

Klimaatverandering en overstromingen

Het klimaat verandert en onze beekdalen overstroomden door hoosbuien.

Daarom willen we

- De bodem als spons inzetten om regenwater op te vangen.
- Water dat van de heuvels afstroomt afremmen met heggen en bos.
- Minder bestrating op openbare plekken en in tuinen.
- Meer bomen tegen hittestress / voor verkoeling.

Groene en betaalbare energie

- Zoveel mogelijk zonnepanelen op daken en parkeerterreinen.
- Kleinschalige zonnevelden waar die in het landschap passen (met schapen in bloemenweides).
- Nieuwbouw wordt energieneutraal.
- Iedereen kan meedoen met de energietransitie en de energierekening blijft betaalbaar
- Minder macht bij de energiereuzen en meer gebruik van onze eigen groene energie
 - Samenwerking met lokale energie coöperatie
 - Overschot opslaan voor als er minder beschikbaar is
 - Zomerse warmte voor de winter bewaren

Stiller en veiliger verkeer

- Binnen de bebouwde kom 30 km/u, buiten bebouwde kom 60 km/u.
- Rustig rijden = minder stilstaan = sneller op bestemming.
- Meer kleine landwegen alleen voor bestemmingsverkeer.
- Beter openbaar vervoer.
- Meer vrije fietspaden.

Meer informatie over duurzame politiek ›

Sociaal – Iedereen doet mee

Een sterke samenleving begint bij mensen die zich gezien, gehoord en gesteund voelen. PRO bouwt aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond.

Wonen voor iedereen

- Betaalbare woningen voor starters, senioren en mantelzorgsituaties.
- Samenwerking met woningcorporaties aan een oplossing voor het tekort aan (sociale) huurwoningen. Met name voor jongeren.
- Doorstroom stimuleren met knarrenhofjes waar jong en oud samenwonen.

Sociale voorzieningen voor bewoners

- Soepel beleid voor gebruikers van sociale voorzieningen.
- De voorzieningen die de gemeente levert zoals thuiszorg, gebruik van hulpmiddelen, vervoer, jeugdzorg moeten blijven en passend zijn. Geen rolstoelpool!
- Ontmoetingsplaatsen voor jong en oud, zoals hoeskamers, taalcafés, verenigingen, bibliotheken, cultuurprojecten en samen-eet-initiatieven.
- Zwembad voor bewoners moet blijven.

Grenzen aan toerisme

- Geen ongebreidelde groei, maar (kwaliteits)toerisme dat past bij ons dorpsleven.
- We willen het leefbaar houden.

Gezondheid, welzijn en inclusiviteit

- Inzetten op preventie: rookvrije zones, sportstimulering, gezonde basisscholen en mentale weerbaarheid.
- Openbare gebouwen en toiletten (ook bij busstation) moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Sociale ombudspersoon

- Een onafhankelijk aanspreekpunt voor inwoners die vastlopen in bureaucratie.

Meer informatie over sociale politiek ›

Eerlijk – Politiek die luistert, uitlegt en handelt

Bij PRO geloven we dat politiek pas werkt als inwoners écht meedoen. Daarom zetten we ons in voor een transparante bestuurscultuur waarin participatie, respect en integriteit centraal staan.

Geen verrassingen meer, maar open besluitvorming.

PRO vindt dat grote plannen pas mogen worden uitgevoerd nadat ze volledig zijn uitgewerkt en gepresenteerd aan de gemeenteraad én de inwoners. Transparantie over kosten, alternatieven en gevolgen is hierbij onmisbaar. Door in een vroeg stadium openheid van zaken te geven, versterken we het vertrouwen en geven we onze inwoners de kans actief mee te denken. Plannen worden niet achter gesloten deuren voorbereid, maar in samenspraak met de gemeenschap. Zo zorgen we ervoor dat besluiten breed gedragen worden en in het belang van iedereen tot stand komen.

Geen achterkamertjes politiek, maar gelijke informatie voor coalitie en oppositie

Alle raadsleden moeten over dezelfde informatie beschikken om hun werk goed te kunnen doen. Dit is een basisvoorwaarde voor een gezond en eerlijk bestuur. Als alle volksvertegenwoordigers gelijke toegang hebben tot documenten, adviezen en plannen, kunnen zij hun controlerende taak serieus en onafhankelijk uitvoeren (dualisme). Dit voorkomt te veel macht bij de coalitie en zorgt ervoor dat besluiten vanuit meerdere perspectieven worden bekeken. PRO staat voor een gemeenteraad die zijn rol volwaardig kan vervullen – transparant, kritisch en op basis van gelijke uitgangspunt.

PRO is voor openheid van zaken en vindt dat er onderzoek moet plaatsvinden naar discutabele dossiers om daaruit de nodige lessen te trekken en een betere bestuurscultuur te realiseren.

Verstandig en eerlijk omgaan met financiën

PRO voert een begrotingssysteem waarbij geld dat niet wordt besteed, terugvloeit naar de algemene middelen. Zo voorkomen we dat middelen onnodig worden vastgezet of uitgegeven aan projecten zonder vastgesteld beleid. Reserves en voorzieningen houden we beperkt en transparant. We kiezen voor zinvolle bestedingen die bijdragen aan welzijn, leefbaarheid en duurzaamheid. Mensen zijn voor ons belangrijker dan asfalt. Door verstandig met geld om te gaan en uitgaven goed te onderbouwen, houden we de gemeentelijke financiën gezond en toekomstbestendig.

Inwoners krijgen invloed op beleid, burgerparticipatie als norm

Inwoners hebben waardevolle kennis, ideeën en ervaring. PRO wil deze actief benutten door participatie tot norm te maken. Denk aan denktanks, bewonersraden en een jeugdraad, waarin inwoners meepraten over beleid. Dit maakt beleid sterker en zorgt ervoor dat het aansluit bij wat er leeft in de dorpen. Samenwerken met de gemeenschap is voor PRO geen formaliteit, maar een uitgangspunt. Alleen zo bouwen we aan een gemeente waarin mensen zich eigenaar voelen van hun leefomgeving.

Weloverwogen beleid, afwegen van belangen

Besluiten nemen betekent belangen afwegen tussen verschillende groepen in de samenleving. PRO wil de effecten voor de toekomst hierbij sterk mee laten wegen. PRO wil dat keuzes altijd goed onderbouwd zijn en dat duidelijk wordt uitgelegd waarom bepaalde besluiten genomen worden. Verantwoording afleggen hoort daar vanzelfsprekend bij. Ook standpunten die niet de meerderheid hebben, moeten worden meegewogen. Hierbij is niet de luidste stem doorslaggevend, maar de inhoud. Uiteindelijk beslist de raad. Door open te zijn over onze afwegingen, versterken we het draagvlak en scheppen we duidelijkheid waarom de gemeente juist die keuze maakt.

Door naar Duurzaam ›

[Terug naar overzicht ›](#)

Duurzaam – Voor een leefbaar landschap en een klimaatbestendige toekomst

Onze heuvels, dorpen en natuur zijn uniek en kwetsbaar. PRO kiest voor een toekomst waarin klimaatbeleid, energie en landbouw in balans zijn met mens en landschap.

Gezonde leefomgeving en landschap

PRO streeft naar een gezonde leefomgeving die vrij is van schadelijke stoffen, zoals pesticiden en PFAS.

Wij ondersteunen boeren die kiezen voor natuurvriendelijke landbouw, zoals kringlooplandbouw en bioboerderijen. Dit versterkt de biodiversiteit en vermindert de afhankelijkheid van chemische middelen. Bioboeren kunnen rolmodel zijn voor andere boeren met als doel een duidelijk toekomstperspectief voor de landbouw te creëren.

Met akkerbouw waarin een natuurlijk evenwicht wordt nagestreefd floreren gewassen middels een gezonde humusrijke bodem en natuurlijke bestuiving en zo nodig inzet van natuurlijke gewasbeschermingsmiddelen. De akkergronden worden bemest met mest die uit lokale veeteelt komt.

In de veeteelt worden de dieren goed behandeld en staat kleinschaligheid voorop. Het toedienen van preventieve antibiotica en hormonen wordt beperkt. Het voedsel voor de dieren bestaat uit de opbrengst van de lokale akkerbouw en grasland; er is geen overschot aan mest en de mest kan zonder schadelijke gevolgen voor de biodiversiteit worden ingezet.

PRO wil dat de gemeente het goede voorbeeld geeft met ecologisch maaibeheer van alle bermen.

Schone lucht is onontbeerlijk voor gezonde longen. Een van de grootste boosdoeners is fijnstof. De fijnstof-uitstoot van een particuliere houtkachel is vergelijkbaar met die van 350 tot 1000 auto's. Daarom zijn strengere voorwaarden voor houtstook nodig, zoals de kwaliteit van de haarden, het verplichten van houtrookfilters en handhaving van stookverbod tijdens code rood.

Klimaatverandering, overstromingen en waterveiligheid

In 2021 en 2024 hebben hoosbuien grote overstromingen en schade veroorzaakt. Door klimaatverandering zal de hoeveelheid heftige regenbuien de komende decennia steeds meer toenemen. Wij zullen ons Vijfsterrenlandschap hierop in moeten richten.

PRO ziet waterbuffers als tijdelijke noodmaatregel: Aanleg is duur, ze werken onvoldoende en vergen kostbaar onderhoud. De bewezen duurzame methode tegen wateroverlast is het vasthouden van regenwater in bodem en groen: het landschap als spons. Samenwerking in de regio met andere overheden is daarbij noodzakelijk.

Bossen en hagen houden verreweg het meeste water vast. PRO is daarom voor subsidie van aanplant daarvan (gemeentelijk Landschapsfonds) en wil dat de gemeente grondeigenaren helpt bij het verkrijgen van langjarige beheersvergoedingen.

Meer groen leidt tot minder wateroverlast, meer biodiversiteit en een aantrekkelijker landschap voor inwoners en toeristen.

Verhard oppervlak houdt geen water vast. Wij ondersteunen initiatieven om onze leefomgeving te “ontstenen”. De gemeente moet het goede voorbeeld geven, bijvoorbeeld door halfverharding met grasbetontegels toe te passen op parkeerplaatsen. Help burgers met “ontstenen” van tuinen en afkoppelen van regenpijpen. We denken ook aan hergebruik van regenwater zoals voor het spoelen van toiletten en beregenen van de tuin. Zeker bij nieuwbouw kan dit worden toegepast door de installatie van een grote opslagtank.

Voorkomen is beter dan genezen: Géén bouwvergunning voor nieuwbouw op plaatsen met overstroomingsrisico.

Met de stijging van de temperatuur komen er zomers meer hittegolven, waardoor de behoefte aan verkoeling groeit. We willen daarom meer bomen in onze dorpen en omgeving, zodat de temperatuur minder oploopt en het in de schaduw goed uit te houden is.

Groene en betaalbare energie

Groene energie

Natuurlijk willen we dat zoveel mogelijk daken (ook van overheidsgebouwen) in de gemeente van zonnepanelen worden voorzien. Maar ook op parkeerterreinen kunnen zonnepanelen komen waar auto's in de schaduw kunnen parkeren en elektrische auto's voordelig kunnen opladen.

De ontwikkeling van kleinschalige zonnevelden willen we toelaten mits die passend in het landschap worden aangelegd. Hiervoor zal telkens kritisch worden beoordeeld of een locatie daarvoor geschikt is. Er zullen voorwaarden worden gesteld aan het aantal zonnepanelen en op welke manier deze worden geplaatst. Bij voorkeur worden de panelen gecombineerd met planten, bloemen en grazende schapen. Op deze manier kan de biodiversiteit worden gestimuleerd.

Nieuwe woningen moeten energieneutraal worden gebouwd en bestaande woningen energieuwiger worden aangepast.

Betaalbare energie

Iedereen moet mee kunnen doen aan de energietransitie en zijn energierekening kunnen betalen. Bewoners helpen hun weg in de transitie te vinden met voorlichting over isolatie en energiebesparing, door uit te leggen welke subsidies er zijn en hoe die kunnen worden aangevraagd.

We willen minder afhankelijk worden van de grillen van de energiemarkt en de grote energiemaatschappijen. Zoals de laatste jaren blijkt, kunnen de energieprijzen sterk fluctueren, met name door geopolitieke omstandigheden zoals bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne en door handelsoorlogen over olie en gas. PRO streeft er daarom naar voldoende groene energie lokaal te genereren en deze energie ook zoveel mogelijk lokaal te gebruiken. Daarmee worden we niet alleen onafhankelijker, maar wordt er ook minder stroom over het net getransporteerd waardoor dit minder zal kosten. Dit streven te realiseren door:

- samenwerken met de lokale energiecoöperatie waarin de beslissingen worden genomen door leden die in onze gemeenten (Valkenburg en Gulpen-Wittem) wonen,
- tijdelijke opslag van energie middels (thuis-)batterijen en het laden (en eventueel ontladen) van elektrische auto's. Daarmee kan overtollig opgewekte energie (overdag) in de batterij worden opgeslagen en op een later tijdstip ('s avonds) worden benut,
- nieuwe innovatieve oplossingen, zoals seizoensopslag waarmee een overschot aan zomerse (zonne-)energie en warmte ons in de winter helpt het huis te verwarmen. Dit maakt ons minder afhankelijk van aardgas en voorkomt te hoge energieprijzen in de winter.

Stiller en veiliger verkeer

Ieder jaar worden de verkeersopstoppingen erger, met name in Gulpen. Een deel van het verkeer betreft doorgaand verkeer tussen Aken en Maastricht. Volgens navigatie-apps is het één minuut langzamer om via de A79 te rijden, dus rijdt men door onze dorpen. Dit zet het bestemmingsverkeer klem, u staat hierdoor steeds vaker stil. Doorgaand verkeer ontmoedigen om over de N278 te rijden. Het verkeersbord voor bestemming Maastricht op rotonde Nijswiller wijst nu naar Gulpen: dit richten naar de N281 is een symbolische eerste stap.

Door toegestane snelheden te verlagen krijgen we veiligere wegen en minder geluidsoverlast: standaard 60km/uur buiten de bebouwde kom en 30km/u binnen de bebouwde kom. De inrichting van de wegen wordt hierop aangepast, rekening houdend met aanrijdtijden van hulpdiensten.

Het ideale verkeer is openbaar vervoer of de (elektrische) fiets. Als deze alternatieven sneller en/of gemakkelijker zijn, kiezen we eerder voor vervoerstypen die minder verkeersdruk veroorzaken. Resultaten: minder verkeer door de kernen, wat daardoor minder vaak stilstaat, dus netto snellere reistijd; toename verkeersveiligheid, met name voor voetgangers en fietsers; minder geluidsoverlast; hulpdiensten nog sneller ter plaatse.

Sommige kleine landwegen zijn al beperkt tot bestemmingsverkeer. Dit beleid willen we voortzetten en uitbreiden naar alle kleine landwegen.

Het openbaar vervoer in de regio wordt behouden en verbeterd om de knelpunten te ontlasten. PRO wil samen met de vervoersbedrijven en andere gemeenten onderzoeken hoe het openbaar vervoer flexibeler en meer op maat kan worden ingericht (meer kleinere bussen, aanpasbare routes, vraag gestuurd, toeristenbus, ...).

Meer vrijliggende fietspaden: daarmee kunnen onze scholieren veilig van en naar school, forensen van en naar hun werk, toeristen van de omgeving genieten en nemen we de ergernis weg tussen automobilisten en wielrenners weg.

Door naar Sociaal ›

[Terug naar overzicht ›](#)

Sociaal – Iedereen doet mee

Een sterke samenleving begint bij mensen die zich gezien, gehoord en gesteund voelen. PRO bouwt aan een gemeente waarin iedereen mee kan doen, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond.

Wonen voor iedereen

Iedereen heeft recht op een veilige, betaalbare en toekomstbestendige woning. PRO maakt zich sterk voor nieuwbouw die aansluit bij de behoeften van onze inwoners, met bijzondere aandacht voor starters, senioren en mensen die afhankelijk zijn van mantelzorg. Woningen moeten energiezuinig zijn, passend bij de omgeving en bijdragen aan sterke gemeenschappen waarin jong en oud prettig samenleven. We denken hierbij bijvoorbeeld aan knarrenhofjes die afhankelijk van de behoefte voor ouderen alleen of voor jong en oud samen worden gerealiseerd. We willen samen met woningcorporaties concrete afspraken maken over betaalbare huurwoningen en zorgen voor versnelling waar dat nodig is. Jongeren moeten zelfstandig kunnen wonen. Wonen is voor ons een recht, geen luxe of verdienmodel. Dus het bezit van een tweede niet-bewoonde woning, gebruikt voor recreatieve doeleinden, ontmoedigen wij. Gemeentelijk beleid moet actief bijdragen aan goed wonen, met oog voor doorstroming, alternatieve woonvormen en sociale samenhang.

Sociale voorzieningen voor bewoners

Sociale voorzieningen vormen het hart van een betrokken en veerkrachtige samenleving. We willen dat jong-en-oud toegang heeft tot plekken waar men elkaar kan ontmoeten, bewegen, leren en ontspannen. Hoeskamers, taalcafés, verenigingen, bibliotheken, cultuurprojecten en samen-eet-initiatieven zijn onmisbaar voor het sociale weefsel van onze dorpen. We stimuleren initiatieven die bijdragen aan verbondenheid en gelijke kansen. Gemeentelijk beleid moet gericht zijn op inclusie, met aandacht voor mensen in kwetsbare posities.

De voorzieningen die de gemeente levert zoals thuiszorg, gebruik van hulpmiddelen, vervoer, jeugdzorg moeten blijven en passend zijn. De huidige coalitie kleedt de WMO-regeling drastisch uit, zodat het alleen nog als laatste vangnet fungeert. In dat geval bijvoorbeeld zouden rolstoelen moeten worden gedeeld, wat er in de praktijk toe leidt dat er geen passende rolstoel beschikbaar is. Wij willen daarom dat voor de WMO een soepel beleid wordt gevoerd waarbij de menselijke maat centraal staat: we luisteren naar het verhaal achter de hulpvraag en kiezen voor maatwerk boven standaard oplossingen. We willen bureaucratie verminderen en zorgen dat inwoners zich gehoord, serieus genomen en geholpen voelen. Iedereen moet kunnen meedoen, dichtbij huis, in een omgeving die inspireert en ondersteunt.

PRO staat pal voor het behoud van voorzieningen zoals het zwembad in Gulpen. Hierbij trekken we samen met andere gemeenten op. Het moet voor de bewoners mogelijk zijn om dicht bij huis gewoon baantjes te kunnen trekken, te revalideren en te leren zwemmen.

Grenzen aan toerisme.

Toerisme is waardevol, maar moet passen bij het karakter van onze dorpen en het heuvellandschap. PRO wil het toerisme in balans houden met de leefbaarheid en het welzijn van onze inwoners. We stimuleren recreatie met respect voor natuur en omgeving, zoals wandelen en fietsen. Grootschalige recreatie en extra verkeersdruk passen daar niet bij. Daarom stellen we grenzen aan het aantal en de omvang van toeristische accommodaties en kiezen we bewust voor kwaliteit boven kwantiteit. Toerisme moet bijdragen aan de gemeenschap, niet eraan onttrekken. Onze keuzes zijn gericht op het versterken van lokale economie, duurzaamheid en rust.

Gezondheid, Welzijn en inclusiviteit

Een gezonde en inclusieve samenleving begint met preventie, toegankelijkheid en aandacht voor welzijn. PRO wil dat iedereen de kans krijgt om gezond op te groeien, te leven en oud te worden. We zetten daarom stevig in op rookvrije omgevingen, stimuleren sport en beweging, en ondersteunen initiatieven zoals gezonde basisscholen en mentale weerbaarheidstrainingen. Openbare gebouwen en voorzieningen moeten toegankelijk zijn voor iedereen, inclusief mensen met een beperking. Het realiseren van openbare en rolstoeltoegankelijke toiletten, bijvoorbeeld bij het busstation, is daarbij geen luxe maar een basisvoorwaarde voor deelname aan de samenleving. We geloven in een gemeenschap die niemand buitensluit en waarin iedereen, ongeacht leeftijd, gezondheid of achtergrond, mee kan doen. Dat vraagt om lokaal beleid met oog voor mensen, ruimte voor maatwerk en samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties die dichtbij de burger staan.

Sociale ombudspersoon

Wanneer inwoners vastlopen in regels of procedures, is het belangrijk dat er een onafhankelijk aanspreekpunt beschikbaar is. PRO pleit daarom voor de invoering van een sociale ombudspersoon: iemand die helpt, luistert en oplossingen zoekt wanneer mensen klem zitten in systemen. Deze persoon biedt niet alleen ondersteuning, maar legt ook de vinger op structurele problemen. Zo worden inwoners serieus genomen en zorgen we voor een mensgerichte overheid waarin rechtvaardigheid centraal staat.

[Terug naar overzicht ›](#)